

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 019062 19 U2

Dana, 13.03. 2019. godine

Okružni sud u Banjaluci, sudija Sanja Stefanović, kao sudiji pojedinac, uz učešće Nade Vucelja, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženje građana „Borba protiv korupcije u BiH“ - Transparency International Bosne i Hercegovine, Gajeva broj 2, Banja Luka, zastupan po Srđanu Blagovčaninu, predsjedavajućem Odbora direktora (u daljem tekstu: tužilac), protiv Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), rješavajući po zahtjevu tužioca za izvršenje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016602 15 U U od 22.02.2015. godine, u predmetu izvršavanja sudske odluke, a postupajući u izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 Y 019062 16 Uvp od 24.01.2019. godine, dana 13.03.2019. godine, donio je

P R E S U D U

Nalaže se tuženom da u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, donese rješenje po žalbi tužioca, od 03.04.2015. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Ovaj sud je presudom, broj 11 0 U 016602 15 U od 22.02.2016. godine, uvažio tužbu tužioca i poništio rješenje broj 10.4-053-5-26/15 od 15.04.2015. godine, Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske, kojim je tuženi, u postupku koji se vodio po zahtjevu tužioca za slobodu pristupa informacijama, odgovorio tužiocu da su njegovi žalbeni navodi, izjavljeni protiv obavještenja tuženog, broj 10.04-053-5-26/15 od 19.03.2015. godine, neosnovani.

Dana, 04.07.2016. godine, tužilac je ovom sudu podnio zahtjev za donošenje upravnog akta, po navedenoj presudi, sa tvrdnjom da tuženi nije postupio po članu 50. Zakona o upravnim sporovima (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) u izvršenju navedene presude, u roku od 30 dana. Tužilac navodi da je, dana 02.06.2016. godine, uputio zahtjev tuženom za donošenje upravnog akta, u skladu sa članom 50. ZUS-a. Dopisom tuženog od 07.06.2016. godine, tužilac je obaviješten da tuženi smatra da nije nadležan da odlučuje po njegovoj žalbi, a što proizlazi i iz presude suda koja je prethodno pomenuta. Dalje je tuženi obavijestio tužioca da je, dana 18.03.2016. godine, Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine uputio spis predmeta da bi taj organ kao nadležni organ, odlučio po žalbi, pa je aktom Ombudsmana, broj Ž-BL-05-183/16 od 17.05.2016. godine, obaviješten da je u ovom predmetu odlukom Vrhovnog suda Republike Srpske presuda Okružnog suda ukinuta, predmet vraćen na ponovni postupak i stavljen u plan rješavanja. Tužilac smatra da tuženi nije postupio u skladu sa članom 50. ZUS-a, te takođe smatra da tuženi nije trebao prosljeđivati spis Instituciji ombudsmana za ljudska prava. Takođe je, po stavu tužioca, nejasno ko je obavijestio Instituciju ombudsmana da je Vrhovni sud ukinuo pomenutu

presudu Okružnog suda, kada niko nije izjavljivao vanredna pravna sredstva. Predlaže da sud postupi po proceduri propisanoj u članu 52. ZUS-a, te u skladu sa članom 65. istog zakona i izda prekršajni nalog u skladu sa tim članom.

Na traženje suda, tuženi je dostavio obavještenje u kojem je naveo da je predmetnom presudom bio obavezan da prvo utvrdi da li je nadležan da odlučuje o žalbi izjavljenoj protiv obavještenja od 19.03.2015. godine, te ukoliko utvrdi da nije proslijedi spis nadležnom organu. Postupajući po ovom nalogu suda, tuženi je utvrdio da nije nadležan da odlučuje po predmetnoj žalbi, posebno uvažavajući pravno shvatanje suda i primjedbe u pogledu dvostepenosti rješavanja, te je predmet proslijedio Ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, smatrajući ovaj organ nadležnim u skladu sa predmetnim zakonom. Dana 03.06.2016. godine, tuženi je zaprimio akt Ombudsmana za ljudska prava kojim je obavješten da je pomenuta presuda Okružnog suda ukinuta, predmet vraćen na ponovni postupak i stavljen u plan rješavanja, a u prilog obavještenja tuženi je dostavio akt Ombudsmana za ljudska prava, broj Ž-BL-05-183/16 od 17.05.2016. godine, pa je ovaj sud i ostvario uvid u isti. Tuženi dalje navodi da je u svemu postupio po nalogu suda iz predmetne presude, te da je istu izvršio.

Odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da se tužilac zahtjevom od 03.02.2015. godine obratio tuženom radi dostavljanja informacija bliže navedenih u tom zahtjevu, nakon čega je, postupajući po istom, službenik za odnose sa javnošću tuženog, dopisom od 20.02.2015. godine dostavio tražene informacije. Međutim, tužilac podneskom od 09.03.2015. godine traži od tuženog dostavljanje odgovora na zahtjev u formi upravnog akta, pa tuženi, obavještenjem od 19.03.2015. godine ponavlja informacije koje su mu dostavljene aktom od 20.02.2015. godine i istovremeno upućuje tužioca da se obrati Ombudsmenu za ljudska prava BiH, ako je nezadovoljan navedenim obavještenjem. Tužilac 03.04.2015. godine protiv tog akta tuženog izjavljuje žalbu, pa tuženi, obavještenjem od 15.04.2015. godine, dostavlja odgovor kojim ga obavještava da je postupio po njegovom zahtjevu i opet ga, ukoliko je nezadovoljan, obavještenjem upućuje da se obrati Ombudsmenu za ljudska prava BiH. Nakon toga, tužilac 20.05.2015. godine podnosi tužbu protiv obavještenja tuženog broj 10.5-53-5-26/15 od 15.04.2015. godine. Postupajući po navedenoj tužbi Okružni sud u Banjaluci, presudom, broj 11 0 U 016602 15 U od 22.02.2016. godine, poništava pobijani akt i istovremeno nalaže tuženom da postupi po izjavljenoj žalbi, odnosno „da utvrdi da li je nadležan da odlučuje po izjavljenoj žalbi, a ako nije, da spise predmeta proslijedi nadležnom organu“. Poslije toga tuženi dostavlja žalbu tužioca na rješavanje Ombudsmenu za ljudska prava BiH koji u dopisu od 18.03.2016. godine, upućenom tuženom, obavještava da je na njihov zahtjev, Okružni sud u Banjoj Luci dostavio obavještenje 14.4.2016. godine, u kojem navodi da je odlukom „Vrhovnog suda od 22.02.2016. godine presuda Okružnog suda ukinuta, predmet vraćen na ponovni postupak i predmet stavljen u plan rješavanja“.

Tužilac podneskom od 03.06.2016. godine, traži od tuženog donošenje upravnog akta u izvršenju presude od 22.02.2016. godine. Tuženi dopisom od 07.06.2016. godine obavještava tužioca da nisu nadležni da postupaju po žalbi i upućuju da se obrati Ombudsmenu za ljudska prava BiH.

Nakon toga, tužilac podneskom od 05.07.2016. godine, traži od suda donošenje upravnog akta u smislu člana 52. ZUS. Rješenjem broj 11 0 Y 019062 16 U od 25.08.2016. godine, ovaj sud odbija zahtjev tužioca da u izvršenju presude, broj 11 0 U 016602 15 U od 22.02.2016. godine, donese novi upravni akt.

Ovo rješenje Okružnog suda ukinuto je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske, pa ovaj sud, rješavajući ponovo po zahtjevu tužioca, utvrđuje da, kako je presudom ovog suda broj 11 0 U 016602 15 U od 22.02.2016. godine, poništen akt tuženog, broj 10.4-053-5-26/15 od 15.04.2015. godine i naloženo tuženom da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema presude postupi po izjavljenoj žalbi, nesporno tuženi nije postupio u izvršenju navedene presude, ni u roku od 15 dana od ponovnog traženja, zbog čega je tužilac zahtjevom od 05.07.2016. godine, zatražio od suda donošenje akta.

Pitanje izjavljivanja žalbe na prvostepenu odluku, kad je riječ o odlučivanju po zahtjevu za pristup informacijama, regulisano je odredbom člana 14. stav 3. tačka b) ZOSPI, po kojoj je jasno navedeno da nadležni javni organ obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja žalbe određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa tim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe, kao i troškove za podnošenje žalbe. Ovim se dopisom podnosilac zahtjeva obavještava da ima pravo da se obrati Ombudsmenu za ljudska prava i treba da sadrži neophodne podatke za kontakte sa ovom kancelarijom. Međutim zaštita prava pred Ombudsmenom za ljudska prava BiH se ostvaruje nezavisno od postupka odlučivanja od strane upravnih organa u Republici Srpskoj koji su nezavisni i postupaju samostalno u skladu sa zakonima Republike Srpske. U ovoj situaciji, radi se o dvojnoj pravnoj zaštiti, jedna koja se ostvaruje kroz pravo na žalbu drugostepenom organu protiv odluke prvostepenog organa i druga, koja se nezavisno od ove prve ostvaruje kroz zaštitu prava obraćanjem sada Ombudsmenu BiH. Tačno je da odredba člana 14. govori da se dopisom obavještava podnosilac zahtjeva ako se odobri pristup informaciji bilo djelimično ili u cijelosti, kao i kada odlučuje o žalbi podnosioca protiv akta prvostepenog organa, ali s obzirom da je odredbom člana 25. stav 2. regulisano da se ovim zakonom ne umanjuju prava fizičkog ili pravnog lica koja se odnose na podnošenje žalbe u upravnom postupku i prava na razmatranje predmeta pred sudom, te imajući u vidu sadržaj dopisa, onda pravilno postupanje nadležnog javnog organa podrazumijeva da odluku, po podnesenom zahtjevu, kao i o žalbi protiv prvostepenog akta, donese u formi rješenja.

Odredbom člana 20. ZOSPI, obavezan je javni organ da donese Vodič, kojim se između ostalog reguliše pitanje pristupa pravnom lijeku i svim bitnim rokovima, a članom 19. tog propisana je obaveza svakog javnog organa da imenuje službenika za informisanje čija je nadležnost da obrađuje zahtjeve u skladu sa ovim zakonom i da se ime tog službenika sa podacima dostavlja Ombudsmenu za ljudska prava.

Prema tome, o zahtjevu za pristup informacijama odlučuje službenik za informisanje koji je ujedno i prvostepeni organ, pa protiv akta službenika za informisanje, shodno odredbi člana 14. stav 3. tačka b) tog zakona, dozvoljena je žalba, a bliži podaci o izjavljivanju žalbe, rokovima i troškovima, trebaju biti uređeni upravo Vodičem.

U konkretnom slučaju službenik za odnose sa javnošću, postupajući po zahtjevu tužioca, aktom od 20.02.2015. godine, odlučio je o zahtjevu tužioca za pristup informacijama i u tom aktu je trebalo da budu sadržani podaci o izjavljivanju žalbe uz navođenje kom organu se izjavljuje žalba, u kom roku i koji su troškovi, kao i obavještanje o obraćanju Ombudsmenu BiH, pa je u konkretnom slučaju, o žalbi protiv akta službenika za odnose sa javnošću, kao prvostepenog organa, nadležan da odlučuje tuženi, kao drugostepeni organ, kako je to pravilno istakao Okružni sud u Banjaluci, u presudi od 22.02.2016. godine, pa je bila obaveza tuženog da odluči o žalbi, uz prethodno ispitivanje da li je žalba blagovremeno izjavljena i da li je izjavljena protiv akta prvostepenog organa, u ovom konkretnom slučaju, obavještenja službenika za odnose sa javnošću.

Sud ne nalazi pravilnim postupanje tuženog da spis predmeta sa žalbom dostavlja Ombudsmenu BiH na rješavanje jer taj organ nema nikakvu instancionu nadležnost u pogledu odluka koje donose organi Republike Srpske. Obraćanje Ombudsmenu BiH je poseban vid zaštite koji nije vezan za postupanje i rješavanje po izjavljenim pravnim sredstvima.

Kod takvog stanja stvari tužba u ovom upravnom sporu se uvažava na osnovu odredbe člana 31. stav 4. ZUS-a, pa je odlučeno kao u izreci.

Zapisničar
Nada Vucelja

Sudija
Sanja Stefanović

